

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 30-05-2019 r.

Sąd Rejonowy w Koninie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Jankowski

Protokolant: sekretarz sądowy Ewelina Michalak

po rozpoznaniu w dniu 16-05-2019 r. w Koninie

sprawy z powództwa (...) Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w P.

przeciwko R. G.

o zwrot nagrody

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powoda kosztami procesu.

SSR Michał Jankowski

UZASADNIENIE

Strona powodowa wniosła o zasądzenie od strony pozwanej kwoty 20.219,42 zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12.10.2016r. Uzasadniając pozew strona powodowa wskazała, że domaga się zwrotu nienależnie pobranej nagrody rocznej.

Wnosząc sprzeciw od nakazu zapłaty strona pozwana – R. G.- wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, iż nie wiedziała o fakcie, że nie należy mu się nagroda roczna. Stąd też pozwanym powinien być samorząd województwa. Nadto podniósł, że zużył uzyskaną korzyść na zakup nagrobka dla teścia, wakacje dla swojej rodziny oraz brata i jego dziewczyny, a także sfinansował bratu czesne na studia.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany R. G. w okresie od 01.09.2015r. do 28.09.2016r. pełnił funkcję zastępcy dyrektora w (...) Ośrodku Doradztwa Rolniczego./bezsporne/

Uchwałą Nr 2189/2016 z dnia 17.06.2016r. Zarząd Województwa (...) przyznał pozwanemu nagrodę roczną w wysokości 3-krotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Przedmiotową uchwałą przyznano również nagrodę roczną dyrektorowi E. K. oraz kolejnemu zastępcy R. J.. W uzasadnieniu uchwały wskazano, że o przyznanie nagród wystąpiła Rada Społeczna działająca przy (...) Ośrodku Doradztwa Rolniczego w P. w uznaniu dla osiągnięć (...). W treści uchwały nie wskazano, którego roku ani jakiego okresu dotyczy. Wykonanie uchwały powierzono Marszałkowi Województwa./ bezsporne; patrz uchwała k. 13-14/

E. K. i pozwany R. G. nie przepracowali na swoich stanowiskach pełnego okresu uprawniającego do wypłaty nagrody rocznej./bezsporne/

Przedmiotowa uchwała nie została wzruszona i nadal funkcjonuje w obrocie prawnym. /bezsporne/ Prokuratura Rejonowa P. – (...) stwierdziła brak podstaw do działań. /pismo prokuratury (...)/

Główna księgowa (...) B. K. stwierdziła po analizie przepisów, że nagroda roczna przysługuje po przepracowaniu roku. Radca prawny podzielił jej stanowisko. Dyrektor E. K. nakazał jej wówczas na piśmie wypłatę nagród. /zeznanie B. K., E. K., pismo E. K. k.16/

Sąd Rejonowy w Kaliszu w sprawie IV P 21/17 oddalił powództwo wobec E. K. przyjmując, że kognicją sądu powszechnego nie jest objęta zgodność z prawem uchwał samorządu województwa. Sąd przyjął, iż obowiązywanie uchwały samorządu województwa powoduje, że nie odpadła przyczyna wypłaty E. K. nagrody rocznej. Sąd Okręgowy w Kaliszu oddalił apelację (...) w sprawie V Pa 28/17. Uznał, że uchwała samorządu województwa (...) nie miała charakteru czynności cywilnoprawnej, a była innym aktem jednostki samorządu terytorialnego podlegającym zaskarżeniu do sądu administracyjnego. /bezsporne/

Środki pieniężne z nagrody pozwany przeznaczył na zakup nagrobka dla teścia, wakacje i wyjazdy z rodziną, bratem i jego dziewczyną. Pozwany dokonał remontu domu oraz wyleczył zęby. /zeznanie R. G., M. G./

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd doszedł do następujących wniosków:

Prawo materialne, które Sąd stosuje określiło dowody i fakty istotne dla sprawy. Pozostałe okoliczności nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, zatem nie wymagały ustalenia, a dowody ich dotyczące nie wymagały oceny (art. 227 kpc).

Dokumenty na podstawie, których poczyniono ustalenia faktyczne nie budził w ocenie Sądu wątpliwości co do ich autentyczności i wiarygodności, a strony nie zdołały podważyć wartości dowodowej tych dokumentu.

W zakresie wskazanym w stanie faktycznym nie było podstaw, aby kwestionować zeznania świadków, które w przedstawionym zakresie nie wywoływały kontrowersji w procesie między stronami. Istotne, że R. G. i M. G. potwierdzili faktycznie, że pozwany nabył określoną rzecz w postaci nagrobka i jednocześnie zaoszczędził wydatki w związku z wycieczkami, leczeniem, remontami. W pozostałym zakresie zeznania świadków z punktu widzenia podstawy rozstrzygnięcia sprawy nie miały wartości logicznej.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie z przyczyn formalnoprawnych.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, iż niezasadny był zarzut strony pozwanej, iż stroną pozwaną powinien być samorząd województwa. Przedmiotowy zarzut nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem strona powodowa nie wskazywała, że podstawą jej roszczenia jest delikt samorządowej osoby prawnej. Strona powodowa domagała się zwrotu nienależnie wypłaconej nagrody rocznej. Zatem roszczenie przysługuje wobec osoby, która uzyskała przedmiotowe roszczenie, a więc wobec strony pozwanej, która jest zatem biernie legitymowana.

W ocenie Sądu Rejonowego sądy powszechne są związane prawomocnymi konstytutywnymi decyzjami organów administracji publicznej oraz sądy są obowiązane uwzględniać stan prawny wywołany przez tę decyzję (tak Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z 22.02.2006 II PZP 10/05) . Zgodzić się też należy z Sądem Okręgowym w Kaliszu orzekającym w sprawie V Pa 28/17, iż /.../jeżeli akt woli organu jednostki samorządu terytorialnego otrzymał formę prawną aktu władczego wydawanego na podstawie przepisów - m.in. kompetencyjnych - prawa administracyjnego, to niezależnie od charakteru kształtowanych nim stosunków prawnych oraz ewentualnych skutków - także w dziedzinach regulowanych prawem cywilnym - podlega procedurze nadzoru zwanego administracyjnym. Jeżeli natomiast został podjęty w formie właściwej czynnościom z zakresu prawa cywilnego - np. umowy zawartej z równorzędnym z definicji podmiotem obrotu prawnego - procedurze nadzorczej nie podlega. Podjęcie uchwały kończy pewien etap postępowania: uchwała nie jest jeszcze oświadczeniem woli w rozumieniu k.c., nie jest bowiem skierowana na

zewnątrz do innej osoby prawnej lub fizycznej, ale do wewnątrz. Jej adresatem jest konkretna jednostka znajdująca się w strukturze organu, który w ten sposób zostaje upoważniony i zobowiązany do złożenia skutkującego już na zewnątrz oświadczenia woli. Organ nadzoru stwierdza tylko wadliwość uchwały, a rzeczą sądu powszechnego jest ocena, na ile ta wadliwość może powodować nieważność złożonego w imieniu organu samorządowego oświadczenia woli (tak Trybunał Konstytucyjny w uchwale z 22.09.1994 r. w sprawie W 10/93 - OTK 1994/2/46, Dz.U.1994/113/550) .

Mając na względzie z jednej strony zakres nadzoru nad działalnością samorządu województwa, ustalony w art. 78 ust. 1 powołanej wyżej ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, z drugiej zaś treść przytoczonej uchwały Trybunału Konstytucyjnego z 27 września 1994 r., należy uznać, że nadzorem, o którym mowa w rozdziale 7 tej ustawy, objęte są z zasady wszystkie uchwały sejmiku województwa i zarządu województwa, chyba że określona uchwała zawiera wyłącznie oświadczenie woli, wywołujące jedynie skutki cywilnoprawne lub w zakresie prawa pracy i nie posiada cech aktu z zakresu administracji publicznej (por.: R. Klysycz: Ustawy o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa - komentarz, Oficyna Wydawnicza "Unimex", Wrocław 1999).

Będąca przedmiotem oceny w niniejszej sprawie uchwała Zarządu Województwa (...) nie ma charakteru czynności cywilnoprawnej. Jest to akt jednostki samorządu terytorialnego inny niż akt prawa miejscowego, podejmowany z zakresu administracji publicznej, wymieniony w art. 3 § 2 pkt 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi podlegający zaskarżeniu do sądu administracyjnego w trybie art. 52 ustawy (tak NSA w wyroku z dnia 15.09.2010 r II OSK 1409/09 – LEX 746517) ./.../

Sąd Rejonowy podziela przedmiotowe stanowisko Sądu Okręgowego wyrażone w sprawie pozwanej E. K. i przyjmuje za własne. Kognicja sądu powszechnego niestety nie obejmuje możliwości kontrolowania zgodności z prawem uchwał samorządu województwa. Pogląd ten opiera się ma konstytucyjnym podziale sądownictwa administracyjnego i powszechnego /art. 184 Konstytucji/, jak również treści unormowań szczególnych dotyczących możliwości wzruszania aktów organów województwa. Sąd będąc związany uchwałą samorządu województwa nie mógł uwzględnić roszczenia strony powodowej, albowiem nie odpadła podstawa świadczenia w rozumieniu art. 405 i art. 410 kc. Wobec braku podstaw normatywnych powództwo należało oddalić, mimo że bezsprzecznie nagrody dla strony pozwanej i E. K. przyznano niezgodnie z obowiązującymi przepisami.

Sąd rozważał, czy w przedmiotowej sprawie należy zastosować art. 412 kc, albowiem nie budziło wątpliwości Sądu, że roszczenie dla strony pozwanej zostało spełnione w celu niegodziwym. Niemniej jednak strona powodowa nie posiadała legitymacji do wystąpienia z przedmiotowym roszczeniem.

Rozstrzygając o kosztach postępowania Sąd postanowił:

Biorąc pod uwagę fakt, iż prawo nie może rodzić bezprawia, a w takiej sytuacji mieliśmy do czynienia w związku z podjęciem przez samorząd województwa uchwały sprzecznej z prawem, Sąd uznał, iż względy słuszności przemawiają za nieobciążaniem strony powodowej kosztami procesu. Wystąpiła, bowiem ona z roszczeniem o zwrot nienależnie pobranych kwot faktycznie w interesie wszystkich podatników. Działała w granicach i celu przestrzegania prawa. Stąd też nie było podstaw, aby obciążać powoda kosztami procesu strony pozwanej, która uzyskała korzyść majątkową niezgodnie z prawem.

Mając na uwadze powyższe orzec należało jak w sentencji.

SSR Michał Jankowski